

Eesti ettevalmistused

EL struktuurivahendite kasutamiseks perioodil 2007–2013

Eesti ettevalmistused Euroopa Liidu järgmiseks programmiperioodiks algasid juba 2005. aasta alguses. Võrreldes eelneva, 2004-2006 perioodiga on muutunud struktuurivahendite kasutamise planeerimine. Kui perioodil 2004-2006 sätestati EL fondide kasutamise raamistik Riikliku arengukavaga (RAK) ning Ühtekuuluvusfondi (ÜF) kasutamise raamistik Ühtekuuluvusfondi keskkonnastrateegiaga ja transpordistrateegiaga, siis perioodil 2007-2013 hakkab neid asendama ühtne riiklik strateegiline raamdokument, milles on nii Eesti riigieelarve omavahendite kui Euroopa Liidu struktuurivahendite kasutamine kavandatud ühtselt. Selleks on uus Riigieelarve strateegia (RES), mille osadena koostatakse EL struktuurivahendite kasutamise strateegiaaraamistik ehk “Riiklik struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013” ja valdkondlikud rakenduskavad. Lisaks nimetatud dokumentidele koostatakse Euroopa Liidu toetuste kasutamiseks eraldiseisvatena Eesti maaelu arengu strateegia (MAS) ja Maaelu arengukava 2007-2013 (MAK 2007-2013), samuti Eesti kalanduse strateegia ja kalanduse arengukava 2007-2013.

Riigieelarve strateegia koostamist, seega ka struktuurivahendite kasutamise kavandamist, korraldab Rahandusministeerium koostöös teiste ministeeriumide, riigiasutuste ja partnerorganisatsioonidega.

Riikliku struktuurivahendite kasutamise strateegia eelnõu kohaselt on strateegia üldeesmärgiks kiire, sotsiaalselt ja regionaalselt tasakaalustatud jätkusuutlik majanduslik areng. Seeläbi on võimalik saavutada Eesti ja ELi ühine eesmärk, milleks struktuurivahendid Eestile eraldatakse: reaalne konvergens.

Üldeesmärgi poole liikumiseks on tulenevalt hetkeolukorra analüüsist vaja Eestis viia ellu tegevusi eeskätt järgmistes eesmärgipäraselt sõnastatud valdkondades ehk prioriteetides, mis sisaldavad EL struktuurivahenditest potentsiaalselt abikõlblikke ja samadele eesmärkidele suunatud toetavaid siseriiklikke tegevusi:

- Haritud ja tegus rahvas.
- Teadus- ja arendustegevuse võimekuse ning ettevõtete uuendusmeelsuse ja tootlikkuse kasv.
- Paremad ühendusvõimalused.
- Väiksem keskkonnakoormus.
- Piirkondade terviklik ja tasakaalustatud areng.

31. märtsi 2006. aasta Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 216 kiideti heaks 2007-2013 Euroopa Liidu (EL) struktuurivahendite kasutamiseks 4 valdkondliku rakenduskava koostamine ning määrati nende väljatöötamist Rahandusministeeriumi koordineerimisel juhtima järgmised ministeeriumid:

- Inimressursi arendamise rakenduskava – **Haridus- ja Teadusministeerium**.
- Elukeskkonna arendamise rakenduskava – **Keskkonnaministeerium**.
- Hariduse, teadus- ja arendustegevuse ning tervishoiu- ja hoolekande infrastruktuuri arendamise rakenduskava – **Haridus- ja Teadusministeerium**.
- Ettevõtluse, infoühiskonna, transpordi ja energeetika infrastruktuuri arendamise rakenduskava – **Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium**.

25. oktoobri 2006. aasta korraldusega nr 589 otsustas Vabariigi Valitsus jätkata edaspidi varasema nelja asemel kolme rakenduskava koostamisega, et suurendada kavade kompaktsust ja edaspidise elluviimise tulemuslikkust. Varasema "Hariduse, teadus- ja arendustegevuse ning tervishoiu- ja hoolekande infrastruktuuri arendamise rakenduskava" prioriteetsed suunad jaotati kahe teise infrastruktuuriga seotud rakenduskava vahel: teadus- ja arendustegevuse infrastruktuuri arendamine kokku samasse rakenduskavasse ettevõtluse alaste tegevustega ning tervishoiu- ja hoolekande infrastruktuuri arendamine teiste elukeskkonna investeringute juurde. Lisaks otsustati paigutada energeetika arendamise alased tegevused kokku samasse rakenduskavasse koos keskkonnainvesteringutega, st elukeskkonna arendamise rakenduskavasse.

Seega koostatakse Eestis kolm rakenduskava, mille ettevalmistamist juhivad järgmised ministeeriumid:

- Inimressursi arendamise rakenduskava – Haridus- ja Teadusministeerium.
- Elukeskkonna arendamise rakenduskava - Keskkonnaministeerium.
- Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

(Vaata kõiki rakenduskavasid <http://www.fin.ee/?id=16226>.)

Vastutavad ministeeriumid on moodustanud töörühmad, kuhu kuuluvad kõigi seotud ministeeriumide ja partnerite esindajad. Töörühmade töö tulemusel valmisid rakenduskavade eelnõud. Koostamisel lähtuti Vabariigi Valitsuse poolt 31. märtsi 2006 korraldusega nr 216 heaks kiidetud [juhendist](#).

Valdkondlike rakenduskavade esmased eelnõud avalikustati juulis 2006. Rakenduskavad läbisid avaliku konsultatsioonivooru juulis-augustis 2006. Täiendatud eelnõud esitati lisakonsultatsioonideks avalikkusele novembris 2006, Vabariigi Valitsus kiitis Euroopa Komisjonile esitamiseks rakenduskavad koos struktuurivahendite strateegiaga 11. jaanuaril 2007 heaks, et alustada Komisjoniga nende osas läbirääkimisi. Rakenduskavad hakkavad kehtima peale Komisjoni poolset heakskiitmist.

Rakenduskavade eelnõud ja nende rahastamistabelid on tervikuna kättesaadavad Rahandusministeeriumi kodulehel lingil <http://www.fin.ee/?id=16226>.